

El Anatsui

Op afstand lijken het grote, kleurige lappen stof die tegen de muur gedrapeerd zijn. Omdat de kleur goud domineert, schijnen ze me tegemoet. Dichterbij gekomen zie ik dat het sculpturen zijn die zijn opgebouwd uit aan elkaar 'genaaide' stroken, samengesteld uit de aluminium afsluitdoppen van flessen gedistilleerd. Vaak is het aluminium dubbelgevouwen zodat er zilverkleurige reepjes ontstaan, zacht en flexibel. De ronde bovenkantjes, flinterdunne schijfjes in allerlei kleuren, zijn veelal als aparte 'blokken' opgenomen in het geheel. Hoewel de basis hetzelfde is, met elkaar verbonden stroken, zijn de patronen, de kleuren en ook de afstand tussen de verschillende beeldelementen bij ieder werk anders. De referenties dringen zich op. De golvende wandsculpturen van Stella doemen op, sommige patronen doen denken aan het minimale werk van Sol Lewitt, maar ik krijg evenzeer associaties met royalty of met de goudbrokaten mantels van bisschoppen en pausen. Een verandering van licht kan de eerste indruk volledig overhoop gooien. Een andere drapering kan het karakter van een werk volledig transformeren.

Het zijn recente sculpturen van El Anatsui (1944), van oorsprong uit Ghana afkomstig, maar al vele jaren wonend en werkend in Nigeria. Die afkomst verklaart een aantal aspecten van zijn werk. De met elkaar verbonden, kleurige stroken moeten verwijzen naar de kente, de handgeweven ceremoniële kleding die al vanaf de 12de eeuw in delen van Afrika wordt gemaakt en die in haar patronen en motieven inzicht verschaft in allerlei culturele achtergronden en verschijnselen. Ook het gebruikte materiaal is typerend. Veel Afrikaanse kunstenaars gaan uit van de materialen die ze in hun dagelijks leven om zich heen vinden. In een interview zegt Anatsui: "Art grows out of each particular situation and I believe that artists are better off working with whatever their environment throws up." Vooral die laatste formulering is tekenend. De kunstenaar gebruikt immers afvalmateriaal. Een aantal jaren geleden veel houtresten, verroeste sloten, gebruikte blikjes en propen papier, nu de residuen van flessen sterke drank. Tenslotte mag zelfs de totstandkoming van het werk Afrikaans heten. Er wordt dagenlang door soms meer dan tien mensen zeer intensief aan gewerkt. Studenten, maar ook jonge mensen die in de buurt rondlopen. Ze doen allemaal hun eigen stuk en later voegt Anatsui ze samen, als een alles overziende regisseur.

De combinatie van Afrikaanse oorsprong en Westerse referenties, het kameleontische en de impliciete maatschappijkritiek (het consumeergedrag van de mens) maken de sculpturen van El Anatsui bijzonder.

Rob Perrée

Het werk van El Anatsui was van 27 oktober t/m 21 januari 2006 te zien bij Skoto Gallery, 529 West 20th Street, New York

El Anatsui, Tentoonstellingsimpressie 'Danudo - recent Sculptures of Anatsui' bij Skoto Gallery, New York

Maggi Giles

Maggi Giles is een duidelijke exponent van de naoorlogse generatie kunstenaars die wilde afrekenen met een al te grote dosis gewichtigheid en met knellende traditionele inzichten. Het is dus niet verwonderlijk dat Ka Appel haar introduceerde bij Edy de Wilde. Zijn aanbeveling leidde tot een tentoonstelling van Giles in Stedelijk Museum Amsterdam (1970). Het ligt voor de hand om het werk van Giles (1938, Newquay, Engeland) het verlengde te zien van de kunst van de acht jaar oudere Niki de Saint Phalle, maar ondanks de overeenkomsten in materiaalgebruik, beeldtaal uitvoering, blijken zowel onderwerpeuze als persoonlijke visie behoorlijk verschillen.

Een kat die zelfgenoegzaam op haar rug ligt. Een parmantig hondje dat het domein vanaf een keukenstoel overziet. Een koffiepot. Een vis op het droog. Een als meesterkok verkleed varken, gewapend met vork en lepel. Een amateur kattenkoor. Konijnen die zich voordoen als Boeddha. Een opgesmukte koe. Een wolkbreuk. Sneeuwvlokken boven een rivier. De kleurrijke keramische objecten zijn ontleend aan het gewone leven. Door de manier waarop ze zijn verwerkt, worden ze echter ongewoon. Het venijn zit mee in de staart. De mensfiguren van Giles zijn karikaturen. Ze zijn verdrietig, dronken en openbaren een zoetzure glimlach. De dieren grimlachen, maar dat doen ze niet van blijdschap! Het is eerder een zelfgenoegzame grimas. Toen het experimentele atelier Struktuur '68 werd opgericht participeerde Giles actief in die nieuwe keramische instelling. In keramiekmuseum Princessehof Leeuwarden onderstreept ze haar fascinatie voor kleurrijke uitbundige figuratieve beelden waarin alle aandacht gefocust is op de onbegrensde fantasie. Ze scheidt op metaforische wijze een uniek universum af dat door haar steevast wordt aangeduid als 'The Perfect Planet'. Al bijna dertig jaar is ze gefascineerd door de verbeelding van het scheppingsverhaal. In haar keramische oeuvre scheidt zij een eigentijdse versie van dat oude verhaal. Persoonlijke denkbeelden leveren daarvoor een vruchtbaar voedingsbodemp.

Wim van der Beek

Keramik van Maggi Giles is nog tot 26 maart te zien in museum Princessehof Leeuwarden. www.princessehof.nl www.princessehof.nl. In de Kwadrantreeks van uitgeverij Van Spijk Venlo is een monografie over Maggi Giles verschenen.

Maggi Giles, 'Atlas 1', 1974
foto: Mieke H. Hillr